

Bakuna para iti Hepatitis A

Ti Nasken a Maammoam

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis

Adu a Pakaammo Maipapan iti Bakuna ti maala iti Espanyol ken dadduma a pagsasao. Kitaen www.immunize.org/vis

1 Apay ta agpabakunaka?

Ti Hepatitis A ket maysa a nakaro a sakit ti dalem. Patauden daytoy ti virus nga hepatitis A (HAV). Maiwaras ti HAV manipud iti maysa a tao iti sabali nga tao babaen iti panangsagid iti rugit (takki) dagiti tattao nga addaan impeksion, a nalaka a mapasamak no ti maysa a tao ket saanna nga ugasan a nasayaat dagiti imana. Mabalinho met a maala ti hepatitis A manipud iti makan, danum, wenno bambanag a kontaminado iti HAV.

Dagiti sintomas ti hepatitis A ket mabalina a kairamanan ti:

- gurigor, pannakabambannog, kinaawan ti ganas a mangan, pannakaulaw, panagsarwa, ken/wenno sakit ti susuop
- nakaro a sakit ti tiyan ken panagtakki (kangrunaan kadagiti ubbing), wenno
- dyundis (duyaw a kudil wenno mata, nalibeg nga isbo, kolor-pitak a panagtakki).

Dagitoy a sintomas ket kadawyan nga agparang 2 agingga 6 a lawas kalpasan ti pannakaituyang ken kadawyan nga agpaut iti nababbaba ngem 2 a bulan, nupay dagiti dadduma a tattao ket mabalina nga agsakit iti kapaut ti 6 a bulan. No addaanka iti hepatitis A mabalina a nakaro unay ti sakitmo tapno agrabaho.

Kadawyan nga awan sintomas kadagiti ubbing, ngem adda iti kaaduan kadagiti natataengan. Mabalinho a maiwaras ti HAV uray awan dagiti sintomasmo.

Ti hepatitis A ket mabalina a mangpataud iti pannakadadael ti dalem ken ipapatay, nupay manmano daytoy ken kadawyan a mapasasamak kadagiti tattao nga agtawen iti 50 wenno nangatngato pay ken kadagiti tattao nga addaan kadagiti dadduma pay a sakit ti dalem, dayta ket hepatitis B wenno C.

Ti bakuna para iti hepatitis A ket mabalina a makalapped iti hepatitis A. Dagiti bakuna para iti hepatitis A ket nairekomenda ditoy Estados Unidos nangrugi idi 1996. Manipud idin, ti bilang dagiti kaso a naipadamag iti tunggal tawen ditoy U.S. ket bimmaba manipud iti agarup 31,000 a kaso agingga iti nababbaba ngem 1,500 a kaso.

2 Bakuna para iti Hepatitis A

Ti bakuna para iti hepatitis A ket maysa a saan nga aktibo (natay) a bakuna. Kasapulam ti **2 dosis** para iti napaut a salaknib. Dagitoy a dosis ket masapul a maited iti uray 6 a bulan ti nagbaetanna.

Gagangay a mabakbakunaan dagiti ubbing iti nagbaetan ti umuna ken maikadua a panagkasangayda (12 agingga

23 a bulan nga edad). Dagiti dadduma nga ubbing ken bumaro/bumalasang ket mabalina a mabakunaan kalpasan ti 23 a bulan. Dagiti nataengan a saan a nabakunaan iti napalabas ngem kayatda ti masalakniban manipud iti hepatitis A ket mabalina met nga agpabakuna.

Nasken nga agpabakunaka iti para hepatitis A no sika ket:

- agbibiyaha kadagiti pagilian a gagangay ti hepatitis A,
- lalaki a makikakaidda (seks) kadagiti dadduma a lallaki,
- agus-usar iti ilegal a droga,
- addaan iti nabayag ken narigat nga umimbag a sakit iti dalem kas iti hepatitis B wenno hepatitis C,
- mannarimaan nga agpapaagas kadagiti clotting-factor concentrates,
- agtartrabaho kadagiti adda impeksionna iti hepatitis A nga animal wenno adda iti laboratorio a pagsukimatan iti hepatitis A,
- mangnamnama a maaddaan iti nadekktet a pannakilangen iti maysa nga internasional adoptee a naggapu iti pagilian a gagangay ti hepatitis A

Agsaludsodka iti tagaipaymo iti taripato ti salun-at no kayatmo pay ti ad-adu nga impormasion maipapan iti aniaman kadagitoy a grupo.

Awan ti naammoan a peggad iti panagpabakuna iti hepatitis A a maigiddan kadagiti dadduma a bakuna.

3 Dagiti dadduma a tattao ket saan nga mabalina mangala daytoy a bakuna

Ibagam iti tao a mangipapaay kenka iti bakuna:

- **No addaanka kadagiti aniaman a nakaro, makapatay nga alerhia.**
No naaddaanka man iti makapatay a reaksion nga alerhia kalpasan ti maysa a dosis ti hepatitis A a bakuna, wenno addaan iti nakaro nga alerhia iti aniaman a paset daytoy a bakuna, mabalina a maisingasing kenka a saanka nga agpabakuna. Agsaludsodka iti tagaipaymo iti taripato ti salun-at no kayatmo ti impormasion maipapan kadagiti paset daytoy a bakuna.
- **No saan a nasayaat ti panagriknam.**
No addaanka iti saan a nakaro a sakit, kas iti panateng, mabalina a mabakunaan katta. No addaanka iti gagangay wenno nakaro a sakit, masapul nga agurayka agingga umimbagka. Mabalinnaka a balakadan ti doktormo.

4 Dagiti peggad para iti reaksion iti bakuna

Iti aniaman nga agas, karamanen dagiti bakuna, adda tiansa dagiti side effect. Masansan a dagitoy ket saan a nakaro ken agawanda a bukukod, ngem posible met dagiti nakaro a reaksion.

Kadawyan kadagiti tattao nga agpabakuna para iti hepatitis A ket awanan iti aniaman a problema iti daytoy.

Dagiti babassit a problema kalpasan ti panagbakuna para iti hepatitis A ket kairamanan ti:

- kinaut-ot wenno panaglabbaga iti paset a nagbakunaan
- saan a nakaro a gurigor
- sakit ti ulo
- pannakabannog

No mapasamak dagitoy a problema, kadawyan a mangrugida iti mabiit kalpasan ti bakuna ken agpaut iti 1 wenno 2 nga aldaw.

Mabalin nga ibaga ti doktormo ti ad-adu pay maipapan kadagitoy a reaksion.

Dadduma a problema a mabalin a mapasamak kalpasan daytoy a bakuna:

- No dadduma matalimudaw dagiti tattao kalpasan ti medikal a proseso, karamanen ti panagbakuna. Makatulong ti panagtugaw wenno panagidda iti agarup 15 minutos tapno maliklikan ti pannakatalimudaw, ken dagiti dunor a patauden ti pannakatumba. Bagaam ti tagaipaaymo nu mariknam a maulawka, wenno adda dagiti panagbaliw iti panagkitam wenno panaguni iti lapayagmo.
- Dagiti dadduma a tattao ket maaddaan iti ut-ot iti abaga a mabalin a nakarkaro ken napapaut ngem iti gagangay a rutina ti kinaut-ot kalpasan dagiti panagbakuna. Manmano laeng a mapasamak daytoy.
- Ti aniaman nga agas ket mabalin a mangpataud iti nakaro nga alerhia a reaksion. Dagiti kastoy a reaksion manipud iti maysa a bakuna ket manmano, agarup 1 iti tunggal milyon a dosis, ken mapasamak iti uneg ti sumagmamano a minuto agingga iti sumagmamano nga oras kalpasan ti panagbakuna.

Kas iti aniaman nga agas, adda iti manmano a tiansa iti bakuna a mangpataud iti nakaru a dunor wenno ipapatay.

Ti kinatalged dagiti bakuna ket kanayon a mawanwanawanan. Para iti ad-adu nga impormasion, bisitaen: www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 Kasano no adda ti nakaro a problema?

Ania ti sapulek?

- Sapulem dagiti bambanag a pakaseknam, kas kadagiti pagilasinan iti nakaro a reaksion nga alerhia, nakaro unay a gurigor, saan a gagangay a tignay.

Dagiti pagilasinan iti **nakaro a reaksion nga alerhia** ket mabalin a kairamanan ti panagsuput-supot, lumteg a rupa ken karabukob, narigat a panaganges, napartak a pitik ti puso, pannakaulaw, ken panagkapsut.

Mangrugi dagitoy sumagmamano a minuto agingga iti sumagmamano nga oras kalpasan ti panagbakuna.

Ania ti aramidek?

- No ipagarupmo a daytoy ket **nakaro a reaksion nga alerhia** wenno dadduma pay nga emerhensia a saan a mabalin nga aguray, awagam ti 9-1-1 wenno mapan iti kaasitgan nga ospital. Wenno saan, awagam ti klinikam.

Kalpasanna, ti reaksion ket nasken a maibaga iti Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS). Mabalin nga idatag ti doktormo daytoy a report, wenno mabalin a sika a mismo babaen iti web site ti VAERS iti www.vaers.hhs.gov, wenno babaen iti panagtawag iti **1-800-822-7967**.

Saan nga agipapaay ti VAERS iti balakad a medikal.

6

Ti National Vaccine Injury Compensation Program (Programa ti Nasion para iti Pannakabayad ti Nadangran ti Bakuna)

Ti National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) (Programa ti Nasion para iti Pannakabayad ti Nadangran ti Bakuna) ket maysa a programa ti pederal a naaramid tapno mabayadan dagiti tattao a mabalin a nadangran dagiti partikular a bakuna.

Dagiti tattao a mamati a nadangranda babaen iti maysa a bakuna ket mabalinda nga adalen ti maipapan iti programa ken maipapan iti panagidatag iti panagtunton babaen iti panangtawag iti **1-800-338-2382** wenno panangbisita iti website ti VICP iti www.hrsa.gov/vaccinecompensation. Adda limitasion ti panawen ti panagidatag iti panagtunton para iti pannakabayad.

7

Kasanok a maammoan ti ad-adu pay?

- Agsaludsodka iti tagaipaaymo iti taripato iti salun-at. Mabalinna nga ited kenka ti pakete ti bakuna wenno mangisingasing kadagiti dadduma a pagtaudan ti impormasion.
- Awagam ti departamentoyo iti salun-at iti lokal wenno iti estado.
- Kontakem ti Centers for Disease Control and Prevention (CDC) (Dagiti Sentro para iti Panangkontrol ken Pananglapped iti Sakit):
 - Awagan ti **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** wenno
 - Bisitaen ti website ti CDC iti www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement

Hepatitis A Vaccine

7/20/2016

Ilokano

42 U.S.C. § 300aa-26

Office Use
Only

